

VARHAISKASVATUSTIEDOTE

Kemijärven kaupunki tarjoaa kunnallista päivähoidon koko- ja osa-aikaisena, vuorohoidon, tilapäishoitoa, koti-apua ja esiopetusta.

Hakemukset varhaiskasvatukseen tehdään aina eAsioidin kautta <https://www.kemijarvi.fi/fi/asukkaalle/> ja muutokset palvelun tarpeeseen tehdään aina kirjallisesti, kun lapsella on voimassa oleva sijoitus varhaiskasvatukseen. Muutosilmoitus on tehtävä etukäteen ja se tulee pääsääntöisesti voimaan seuraavan kuukauden alusta. Muutokset tehdään pääsääntöisesti vähintään kahdeksi kuukaudeksi.

VARHAISKASVATUKSEN ASIAKASMAKSULAKI

1 § Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa säädetään kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksusta. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Maksuttomasta esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998).

2 § määritelmässä tarkoitetaan

- 1) palvelun käyttäjällä varhaiskasvatuksessa olevaa lasta sekä lapsen ohella hänen kanssaan yhteistaloudessa eläviä vanhempia tai muita huoltajia
- 2) perheellä yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä henkilöitä sekä molempien samassa taloudessa eläviä alaikäisiä lapsia
- 3) kunnan järjestämällä varhaiskasvatuksella varhaiskasvatustalain (36/1973) 10 §:ssä säädetyillä tavoilla järjestettyä varhaiskasvatusta
- 4) toimintavuodella kunkin vuoden elokuun alusta alkavaa ja seuraavan vuoden heinäkuun loppuun asti kestävä ajankausi
- 5) kokoaikaisella varhaiskasvatuksella vähintään 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta
- 6) osa-aikaisella varhaiskasvatuksella alle 35 tuntia viikossa annettavaa varhaiskasvatusta.

3 § MAKSUN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Varhaiskasvatuksesta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Maksu voidaan periä perheen maksukyvyyn mukaan. Maksusta säädetään tarkemmin 5–8 §:ssä.

4 § KUUKAUSIMAKSU JA SEN PERIMINEN

Varhaiskasvatustalainissa tarkoitettu päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden kaikkina kuukausina ja hän on poissa varhaiskasvatuksesta toimintavuoden aikana muusta syystä kuin sairauden vuoksi enintään kolme neljäsosaa kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittain varhaiskasvatuspäivien määrästä, voidaan maksu kuitenkin periä 12 kuukaudelta. Poissaolopäiviä laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot. Tarkempaa tietoa maksun perimisestä poissaolon ajalta on kohdassa, Maksun periminen poissaolon ajalta.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä. Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle

järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa. Tällöin maksu määrätään osa-aikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksun mukaisesti.

5 § KOKOAIKAISEN VARHAISKASVATUKSEN KUUKAUSIMAKSU

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama euromäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. Kunta voi kuitenkin määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja.

Huomioitavaa on, että perheillä on velvollisuus ilmoittaa viivytyksestä muutoksista perheen tuloissa ja perhekoossa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista päättävälle viranomaiselle. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu oikaistaan seuraavan kuukauden alusta alkaen, kun muuttuvat tulotiedot on ilmoitettu. Kunta voi määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja. Mikäli varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan antamiin virheellisiin tietoihin, voidaan maksu oikaista takautuvasti vuoden ajalta.

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja €/kk			Maksuprosentti
	1.8.2022	1.3.2023	1.8.2024	
2	2 913	3 874	4 066	10,7
3	3 758	4 998	5 245	10,7
4	4 267	5 675	5 956	10,7
5	4 777	6 353	6 667	10,7
6	5 284	7 028	7 376	10,7

Yli kuusihenkisen perheen tulorajaa korotetaan kustakin seuraavasta lapsesta 275 euroa 1.8.2024 alkaen.

6 § OSA-AIKAISEN VARHAISKASVATUKSEN KUUKAUSIMAKSU

Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 20 tuntia viikoittain, saa kuukausimaksu olla enintään 60 prosenttia kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 35 tuntia viikoittain, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa keskimäärin enemmän kuin 20 tuntia viikoittain, mutta alle 35 tuntia, tulee kunnan periä maksu, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan. Varhaiskasvatuksen maksua alentavana tekijänä on otettava huomioon myös perusopetuslain mukainen maksuton esiopetus. Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa, otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa vietetty aika kalenterikuukauden ajalta.

Varhaiskasvatuksen laajuus kuukaudessa / asiakasmaksun suuruus suhteessa asiakasmaksun enimmäismäärään.

enintään 84 h/kk, asiakasmaksun suuruus 60 %
enintään 130 h/kk, asiakasmaksun suuruus 80 %
yli 150 h/kk, asiakasmaksun suuruus 100 %

enintään 107 h/kk, asiakasmaksun suuruus 70 %
enintään 150 h/kk, asiakasmaksun suuruus 90 %

7 § VARHAISKASVATUKSEN ENIMMÄISMAKSU JA PIENIN PERITTÄVÄ MAKSU

Maksu voi kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olla ensimmäisen lapsen osalta enintään 311 euroa kuukaudessa, toisen lapsen osalta enintään 124 euroa kuukaudessa. Lasta koskevaa 30 euroa pienempää maksua ei peritä.

8 § SISARUSTEN MAKSUJEN MÄÄRÄYTYMINEN

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, voidaan nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksu. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on enintään 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. Määrättäessä perheen muiden kuin nuorimman lapsen maksua, käytetään määräytymisen perustana nuorimman lapsen laskennallista kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksua.

9 § MAKSUN PERIMINEN POISSAOLON AJALTA

Laissa säädetty kuukausittainen maksu peritään myös lapsen tilapäisen poissaolon ajalta. Jos lapsi on sairautensa vuoksi poissa varhaiskasvatuksesta yli kymmenen päivää kalenterikuukauden aikana, kyseiseltä kuukaudesta peritään puolet tässä laissa säädetystä kuukausimaksusta. Sairaudesta johtuvan poissaolon kestäessä koko kalenterikuukauden maksua ei peritä lainkaan. Maksua ei myöskään saa periä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa isyysrahaajaksojen ajan. **Isyysrahaajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan ja varhaiskasvatuksen toimistoon viimeistään kaksi viikkoa ennen isyysrahaajakson suunniteltua aloittamisajankohtaa.** Jos lapsi on muusta syystä poissa varhaiskasvatuksesta koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

10 § PERUUTTAMATTA JÄTETYSTÄ VARHAISKASVATUKSESTA PERITTÄVÄ MAKSU

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, lapsen vanhemmilta tai muilta huoltajilta voidaan periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet pienimmästä perittävästä maksusta.

11 § VARHAISKASVATUKSEN MAKSUN MÄÄRÄMISEN PERUSTEENA OLEVAT TULOT

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuina niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää. Yrittäjien tulee toimittaa tuloslaskelma ja tase. Mikäli yrityksestä on maksettu yrittäjälle palkkaa, tulee toimittaa myös palkkatosite.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 prosenttia ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia pienempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuiskoulutustukea, opintotuen asumislisää, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoimaja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (syytinki).

Varhaiskasvatusmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

Perhe voi suostumuksellaan maksaa enimmäismaksun, jolloin tuloseelvitystä ei tarvitse toimittaa, hyväksynnän korkeimman maksun perimiseksi voi antaa tulotiedot-lomakkeella.

Tulotiedot tulee toimittaa viimeistään 4 viikkoa hoidon alkamisesta varhaiskasvatuksen toimistolle tai antaa suostumus tulotiedot-lomakkeella, että viranhaltija voi hakea palkka- ja etuustiedot tulorekisteristä.

Tulorekisteristä ei saa tietoa mm. pääoma- ja vuokratuloista, liike- ammatti- ja maatalouden tuloista, huoltajan maksamasta elatustuesta, joka huomioidaan vähennyksenä perheen tuloissa sekä lapsen saamasta elatustuesta/elatusavusta, jonka maksajana on muu kuin Kela.

Molempien huoltajien tulee allekirjoittaa suostumus tulorekisteritietojen hakuun, toisen puolesta suostumusta ei voi antaa. Mikäli 4 viikon sisällä hoidon alkamisesta tulotietoja ei ole toimitettu tai suostumusta annettu tulotietojen hakuun tulorekisteristä, laskutus tapahtuu korkeimman maksun mukaan. Päätöstä ei oikaista takautuvasti maksua määriteltäessä.

Yleisimmin kysytyjä tuloja, jotka otetaan huomioon varhaiskasvatusmaksuja määrittäessä

- apurahat ja stipendit, joita ei ole myönnetty opintojen johdosta
- vanhempainraha, äitiysraha, isyysraha
- erityisäitiysraha
- kansaneläke - ei kuitenkaan lapsikorotusta
- elatusapu ja elatustuki (vain hoidossa olevan lapsen oma)
- elinkorko
- kuntoutusraha, kuntoutustuki
- maahanmuuttajien erityistuki
- työmarkkinatuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella maksettavat korvaukset ja päivärahat - ei kuitenkaan sairaanhoito- ja tutkimuskorvaukset
- veteraanilisä
- koulutustuki
- erityishoitoraha, joustava ja osittainen hoitoraha
- omaishoidon tuki
- sairausajan päiväraha
- perhe-eläke
- haittalisä
- kotoutumistuki
- starttirahat, tutkimusapuraha
- työttömyyspäiväraha

12 § MAKSUN MÄÄRÄMINEN TOISTAISEKSI JA MAKSUN TARKISTAMINEN

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut, on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet, lapsen varhaiskasvatuksen laajuus ja järjestämistapa muuttuu tai maksu osoittautuu virheelliseksi.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Jos sopimuksen mukainen varhaiskasvatuksen tuntilaajuus ylittyy kahtena peräkkäisenä kuukautena tai kolmesti puolen vuoden aikana, korotetaan varhaiskasvatuksen maksuluokkaa.

13 § MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelun käyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä.

14 § OSTOPALVELU JA PALVELUSETELI

Jos kunta tai kuntayhtymä järjestää varhaiskasvatuksen varhaiskasvatuslain 10 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla ostopalveluna, palvelusta on perittävä samat maksut kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämästä vastaavasta varhaiskasvatuksesta peritään.

Jos varhaiskasvatusta järjestetään 1 momentissa mainitun lain 10 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetulla tavalla antamalla palvelunkäyttäjälle palveluseteli, kunta ei saa periä varhaiskasvatuksesta maksua.

15 § MUUALLA KUIN SUOMESSA ASUVALTA PERITTÄVÄ MAKSU

Muulla kuin Suomessa asuvalta saadaan lapsen varhaiskasvatuksesta periä enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suurin maksu, jollei Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

16 § MAKSUJEN JA TULORAJOJEN SITOMINEN INDEKSIIN

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503 / 2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein. Edellinen indeksitarkastus tehtiin 1.8.2022. Tulorajat muuttuivat myös 1.3.2023 tehdyn varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen vuoksi. Uusimmat muutokset tulorajoihin astuvat voimaan 1.8.2024.

17 § VIRANOMAISEN TIEDONSAANTIOIKEUS

Valtion ja kunnan viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja sekä työttömyyskassa ovat velvollisia varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitavan viranomaisen pyynnöstä antamaan maksutta ja salassapitosäännösten estämättä kaikki hallussaan olevat palvelun käyttäjän ja hänen perheensä taloudellista asemaa koskevat maksun suuruuteen olennaisesti vaikuttavat tiedot ja selvitykset, jotka ovat viranomaiselle tässä laissa säädetyn maksun määrittämiseksi välttämättömiä tai tarpeen viranomaiselle annettujen tietojen tarkistamista varten. Edellä tarkoitettu

velvollisuus koskee myös rahalaitosta, jos varhaiskasvatuksen tehtäviä hoitava viranomainen ei saa riittäviä tietoja ja selvityksiä edellä mainituilta tahoilta ja jos on perusteltua syytä epäillä palvelun käyttäjän tai hänen perheensä tai heidän laillisen edustajansa antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tulee esittää kirjallisena rahalaitokselle ja pyynnön esittämistä koskevan päätöksen on oikeutettu tekemään varhaiskasvatustlain 11 d §:ssä tarkoitetun toimielimen määräämä viranhaltija. Ennen kuin pyyntö tehdään rahalaitokselle, on sille, jonka tietoja pyydetään, annettava siitä tieto.

18 § VIIVÄSTYSKORKO

Jos palvelusta määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä lukien enintään korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Viivästyskoron maksamisen perusteena oleva eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.

19 § MAKSUN ULOSOTTO

Laissa säädetty maksu ja sille perittävä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia siten kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

20 § MUUTOKSENHAKU

Maksua koskevaan viranhaltijan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Jos maksuvelvollinen on tyytymätön päätökseen, hänellä on oikeus saattaa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös varhaiskasvatustlain 11 d §:ssä tarkoitetun toimielimen käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitetty ohje vaatimuksen saattamiseksi toimielimen käsiteltäväksi. Maksun määräämistä koskevaan toimielimen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus voidaan sanotun ajan kuluessa antaa myös päätöksen tehneelle toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Lupa on myönnettävä ainoastaan, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Varhaiskasvatuksessa käytetään hoitoaikojen ilmoittamiseen sähköistä eAsiointi-sivustoa. Hoitoaikojen varaaminen auttaa huoltajaa seuraamaan varattujen tuntien määrää ja todellista käytettyä hoitoaika. Päiväkodin työntekijät näkevät omassa järjestelmässään huoltajien varaamat hoitoajat ja näin ollen tietävät, milloin kukin lapsi on paikalla. Hoitoajat tulee tallentaa eAsiointi-sivustolle edellisen viikon keskiviikkoon kello 12.00 mennessä.

Varhaiskasvatuspäällikkö 040 861 6486 Toimistos sihteeri 040 487 2407